

O d b o r o v ý s v a z
skla, keramiky a porcelánu

S T A N O V Y

ODBOROVÉHO SVAZU
SKLA, KERAMIKY A PORCELÁNU

Stanovy OS ve znění schváleném VII. Sjezdem OS dne 8. dubna 2025

I.

Základní ustanovení

Článek 1

Poslání odborového svazu

1. Odborový svaz skla, keramiky a porcelánu (dále jen "OS") je samostatným, dobrovolným sdružením členů. Individuálními členy OS jsou zejména zaměstnanci zaměstnavatelů v působnosti OS v České republice. Kolektivními členy jsou základní organizace (dále jen "ZO"), které se ustanovují jako organizační jednotky OS s právní osobností.
2. Posláním OS je prosazování a ochrana pracovních, sociálních, zdravotních, kulturních, osobních a jiných práv, oprávněných zájmů a potřeb členů OS podle Programu OS, podpora humanitárních akcí v oblasti kultury, školství, vědy a vzdělávání, zdravotnictví, sociální péče, ekologie, tělovýchovy, sportu jakož i všech činností přímo souvisejících s dosažením tohoto cíle. Při formulování a prosazování zájmů a potřeb členů vychází OS i z odvětvových zvláštností.
3. OS zastupuje zaměstnance zaměstnavatelů, u nichž OS působí, v rozsahu stanoveném právními předpisy a kolektivními smlouvami.

Článek 2

Postavení odborového svazu

1. Postavení OS je nezávislé na státu, na zaměstnavatelích a jejich sdruženích, na politických stranách a hnutích a na dalších občanských sdruženích.
2. OS má právní osobnost, samostatně hospodáří s finančními prostředky a ostatním majetkem OS. K naplnění svého poslání a za účelem efektivního využití svého majetku může OS založit obchodní společnost anebo podnikat na základě živnostenského oprávnění. OS neodpovídá za závazky svých členů.

Článek 3

Sídlo odborového svazu

Sídlem OS je Praha.

Článek 4

Hlavní směry činnosti odborového svazu

OS naplňuje své poslání zejména těmito směry činnosti:

- a) vyjednáváním a uzavíráním kolektivních smluv vyššího stupně s příslušnými organizacemi zaměstnavatelů, popř. vyjednáváním a uzavíráním podnikových kolektivních smluv,
- b) provozováním společných činností a poskytováním služeb ve prospěch kolektivních a individuálních členů, popřípadě jejich rodinných příslušníků (rodinným příslušníkem se rozumí manžel, manželka, druh, družka, vlastní nebo osvojené dítě, případně dítě manžela či manželky nebo druha či družky, do skončení povinné docházky nebo do 26 let

věku, pokud se soustavně připravuje na budoucí povolání studiem nebo předepsaným výcvikem, vlastní nebo osvojené dítě, případně dítě manžela či manželky nebo druhu či družky, které se nemůže připravovat na budoucí povolání anebo je trvale neschopné práce pro nemoc, tělesné či mentální postižení, s tím, že současně u každého shora vymezeného dítěte musí být splněna podmínka žití ve společné domácnosti s členem OS),

- c) zastupováním členů OS ve vztahu k příslušným státním, zaměstnavatelským a dalším orgánům a organizacím v otázkách, ke kterým jsou zmocněny, anebo v oblastech přesahujících jejich působnost jakož i ve vztahu k ostatním odborovým sdružením; pokud jsou u zaměstnavatele v pracovním poměru alespoň 3 členové OS, má OS právo jednat a působit u takového zaměstnavatele buď přímo, anebo prostřednictvím své ZO,
- d) výkonem kontroly nad stavem bezpečnosti a ochrany zdraví při práci u jednotlivých zaměstnavatelů /§ 322 odst. 1 zákoníku práce/; kontrolu provádí aparát OS i organizační jednotky OS /čl. 12 písm. a)/, a dohledem nad dodržováním zákoníku práce, zákona o zaměstnanosti, právních předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a ostatních pracovněprávních předpisů,
- e) zastupováním členů OS ve vztahu k mezinárodním organizacím,
- f) zajišťováním informovanosti členů a veřejnosti o činnosti OS a objasňováním této činnosti,
- g) koordinováním činnosti kolektivních členů.

Článek 5

Zánik a fúze odborového svazu

1. O zániku OS nebo o jeho fúzi s jiným odborovým sdružením může rozhodnout pouze Sjezd OS /čl. 22 odst. 2 písm. d)/.
2. Při sloučení OS určí Sjezd OS, na koho přechází majetek a závazky OS. Při zániku OS určí Sjezd OS svým usnesením likvidátora, a to zpravidla statutární orgán. Povinnosti likvidátora jsou stanoveny občanským zákoníkem. OS zaniká až výmazem ze spolkového rejstříku. Návrh na výmaz ze spolkového rejstříku podává likvidátor.

II.

Individuální a kolektivní členství v odborovém svazu

Individuální členství

Článek 6

Vznik členství

1. Členem OS se může stát každá fyzická osoba po dovršení 15-ti let věku bez rozdílu rasy, národnosti, vyznání, pohlaví, politického smýšlení a pracovního zařazení, pokud souhlasí se Stanovami OS, s Programem OS a chce se podílet na jejich realizaci. Členem OS nemůže být osoba samostatně výdělečně činná, která je současně zaměstnavatelem.

2. Členství v OS vzniká přijetím členské přihlášky po rozhodnutí:
 - a) ZO u členů v ZO a zvláštních členů v ZO,
 - b) OS u členů mimo ZO.
3. V OS existují tyto druhy členství:
 - a) člen v ZO (zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná organizovaní v ZO),
 - b) zvláštní člen v ZO (fyzická osoba, která je organizovaná v ZO, ale nemá příjem z výdělečné činnosti ve smyslu čl. 9 odst. 1 písm. a) zejména nepracující důchodce, nezaměstnaný, příjemce peněžité pomoci v mateřství či rodičovského příspěvku, pokud nemá současně příjem z výdělečné činnosti).
 - c) člen mimo ZO (fyzická osoba, která nemá možnost být členem ZO u svého zaměstnavatele).

Článek 7

Práva člena

1. Člen OS bez ohledu na druh členství má právo:
 - a) navrhopvat kandidáty a být volen do všech orgánů OS podle příslušných pravidel; předpokladem pro volbu a výkon funkce v orgánech ZO nebo OS je souhlas s poskytnutím osobních údajů vyžadovaných pro zápis do spolkového rejstříku,
 - b) podávat orgánům OS náměty, návrhy a připomínky a vyžadovat informace o jejich vyřízení,
 - c) vyžadovat prosazování a ochranu svých práv,
 - d) využívat služeb a dalších plnění, které OS v rámci příslušných pravidel poskytuje,
 - e) být informován o činnosti OS, a to prostřednictvím ZO nebo přímo OS,
 - f) navrhopvat odvolání kteréhokoli funkcionáře OS, a to stejným postupem, jako se navrhuje kandidáti do orgánů OS,
 - g) kdykoliv ukončit členství v OS,
 - h) na přímé informace o činnosti OS poskytované na e-mail člena OS, pokud člen OS poskytne e-mailové spojení na svou osobu.
2. Člen v ZO má tato další práva:
 - a) volit do všech orgánů OS podle příslušných pravidel. Toto právo však vzniká až od prvního dne šestého kalendářního měsíce po vzniku členství. To neplatí pouze v případě vzniku nové ZO nebo pokud členská schůze (konference) rozhodne jinak,
 - b) účastnit se jednání členské schůze své ZO. Právo hlasovat však vzniká až od prvního dne šestého kalendářního měsíce po vzniku členství. To neplatí pouze v případě vzniku nové ZO nebo pokud členská schůze (konference) rozhodne jinak,
 - c) být informován o základních otázkách činnosti své ZO,
 - d) požádat o zařazení do jiné ZO,
 1. současně se zánikem ZO bez právního nástupnictví, v níž je organizován,
 2. která působí u stejného zaměstnavatele jako dosavadní ZO.

3. Zvláštní člen v ZO má tato další práva:

- a) volit do všech orgánů OS podle příslušných pravidel, pokud nadpoloviční většinu všech členů ZO tvoří zvláštní členové,
 - b) volit do orgánů OS, které zastupují výlučně zvláštní členy,
 - c) účastnit se jednání členské schůze své ZO,
 - d) hlasovat na členské schůzi, pokud nadpoloviční většinu všech členů ZO tvoří zvláštní členové v ZO nebo pokud ZO nepůsobí u žádného zaměstnavatele,
 - e) být informován o základních otázkách činnosti své ZO,
 - f) požádat o zařazení do jiné ZO,
 - 1. současně se zánikem ZO, bez právního nástupnictví, v níž je organizován,
 - 2. která působí u stejného zaměstnavatele jako dosavadní ZO.
 - g) hlasovat a volit v případě zvolení do funkce v orgánu OS nebo ZO.
4. Za člena mimo ZO kolektivně vyjednává OS v případě, pokud alespoň tři členové mimo ZO jsou v pracovním poměru u téhož zaměstnavatele. V takovém případě má OS postavení ZO.

Článek 8

Povinnosti člena

1. Člen OS bez ohledu na druh členství má povinnost:
 - a) dodržovat Stanovy OS, podílet se na plnění Programu OS a usnesení orgánů OS a ZO,
 - b) platit členské příspěvky za každý započatý kalendářní měsíc členství,
2. Člen OS v ZO a zvláštní člen v ZO má povinnost platit další členské příspěvky ve výši schválené členskou schůzí (konferencí) nad rámec členských příspěvků stanovených v čl. 9 odst. 1 a 2.

Článek 9

Členské příspěvky

1. Členský příspěvek člena v ZO

a) zaměstnance:

činí 1 % z čistého měsíčního příjmu z výdělečné činnosti, nejvýše však 250,- Kč měsíčně, nerozhodne-li členská schůze dle čl. 16 odst. 3 písm. d) Stanov o částce vyšší. Měsíčním příjmem z výdělečné činnosti se rozumí mzda, plat, náhrada mzdy, náhrada platu, odměna z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr a odstupné zúčtované v kalendářním měsíci.

činí 250 Kč v případě, že nehradí členské příspěvky srážkou ze mzdy (z platu) a nepředloží příslušnému závodnímu výboru (dále jen "ZV") k ověření správnosti výše příspěvků svou výplatní pásku, nerozhodne-li členská schůze dle čl. 16 odst. 3 písm. d) Stanov o částce vyšší.

b) osoby samostatně výdělečně činné, která není současně v pracovněprávním vztahu, činí 250,- Kč měsíčně.

2. Členský příspěvek zvláštního člena v ZO činí 20,- Kč měsíčně.

3. Členský příspěvek člena mimo ZO činí 250,- Kč měsíčně.

4. Členský příspěvek člena, který je v dočasné pracovní neschopnosti, činí 20,- Kč měsíčně za celé kalendářní měsíce trvání dočasné pracovní neschopnosti, pokud člen doloží, že jeho pracovní neschopnost trvala po celý kalendářní měsíc.

5. Placení členských příspěvků

Měsíční členský příspěvek za kalendářní měsíc se platí nejpozději do konce následujícího kalendářního měsíce.

Článek 10

Zánik členství

Členství v OS zaniká:

- a) vystoupením na základě písemného oznámení, a to dnem doručení příslušné ZO nebo OS, anebo pozdějším datem v tomto oznámení uvedeném,
- b) jestliže člen OS řádně neplatí členské příspěvky po dobu tří kalendářních měsíců. Členství končí posledním dnem třetího kalendářního měsíce, za který nebyly členské příspěvky zaplacený,
- c) vyloučením za hrubé porušení Stanov OS (zejména porušení schválených Zásad hospodaření ZO a nerespektování usnesení orgánů OS a ZO). O vyloučení rozhoduje členská schůze (konference) na návrh ZV příslušné ZO. U člena mimo ZO rozhoduje o vyloučení Koordinační výbor OS (dále jen „KV“),
- d) ukončením pracovněprávního vztahu, pokud se nejdéle do jednoho měsíce od jeho ukončení nedohodne s příslušným ZV na pokračování členství,
- e) zánikem členství příslušné ZO v OS bez právního nástupnictví /čl. 20. odst. 3/,
- f) úmrtím člena.

Kolektivní členství

Článek 11

Vznik, postavení a právní osobnost základní organizace

1. Základním článkem organizační struktury OS jsou ZO, které zpravidla působí podle organizačního uspořádání příslušného zaměstnavatele. ZO jsou zřizovány rozhodnutím KV na základě žádosti nejméně tří osob, z nichž alespoň jedna je starší 18 let. Právní osobnost nabývají ZO zápisem do spolkového rejstříku. OS podává návrh na zápis ZO na základě rozhodnutí KV.
2. ZO je samostatnou právnickou osobou, která jedná a zavazuje se svým jménem. Součástí názvu ZO musí být vždy plný název OS. V souladu s platnými právními předpisy a příslušnými pravidly a směrnicemi samostatně hospodaří s finančními prostředky a s jiným vlastním majetkem. K naplnění svého poslání a za účelem efektivního využití svého majetku může ZO založit obchodní společnost anebo podnikat na základě živnostenského oprávnění. ZO neodpovídá za závazky OS.

3. ZO je tvořena minimálně třemi členy (členové v ZO a zvláštní členové v ZO). ZO je povinna oznamovat OS nejpozději do 5 dnů změnu názvu a sídla.
4. ZO má své sídlo zpravidla v prostorách zaměstnavatele, u něhož působí.
5. Návrh na zápis změn skutečností týkajících se ZO zapisovaných do spolkového rejstříku může vedle ZO podat OS.

Článek 12

Zaměření činnosti základní organizace

ZO zejména:

- a) uplatňuje své pravomoci podle právních předpisů (a kolektivních smluv) tím, že zastupuje členy v ZO a zvláštní členy v ZO při jednání s jinými subjekty a v případech stanovených právními předpisy i ostatní zaměstnance při jednání se zaměstnavatelem,
- b) zajišťuje prostřednictvím svých orgánů účast členů v ZO a zvláštních členů v ZO na tvorbě a realizaci odborové činnosti včetně poskytování příslušných služeb a plnění s touto činností spojených,
- c) zabezpečuje informovanost členů v ZO a zvláštních členů v ZO o své práci a práci OS,
- d) uzavírá za podmínek stanovených právním předpisem se zaměstnavatelem podnikovou kolektivní smlouvu.

Článek 13

Práva člena

Člen OS má zejména tato práva:

- a) delegovat svého zástupce na jednání Sjezdu OS a Shromáždění zástupců základních organizací OS (dále jen "SZZO"). ZO náležící počtem členů podle posledních údajů schválených KV OS mezi 10 největších mají při zániku mandátu svého zástupce v KV v průběhu volebního období právo do jednoho měsíce delegovat svého nového zástupce do KV. V opačném případě provede doplňující volby SZZO dle čl. 23 odst. 4,
- b) navrhopvat své kandidáty do všech volených i ostatních orgánů OS,
- c) podávat orgánům OS náměty, návrhy a připomínky a vyžadovat informace o jejich vyřízení,
- d) požadovat na OS poskytování služeb a dalších plnění v rámci příslušných pravidel jakož i pomoc při prosazování a ochraně práv kolektivních a individuálních členů,
- e) účastnit se prostřednictvím svého zástupce na jednáních orgánů OS, pokud se ho přímo týkají,
- f) být informován o činnosti OS,
- g) navrhopvat odvolání kteréhokoli funkcionáře OS,
- h) na základě usnesení příslušného orgánu ukončit členství v OS.

Článek 14

Povinnosti člena

Člen OS je zejména povinen:

- a) aktivně se podílet na práci OS, dodržovat Stanovy OS a ostatní závazné směrnice OS včetně usnesení příslušných orgánů OS,
- b) v rámci své působnosti naplňovat Program OS na příslušné období,
- c) poskytovat OS potřebnou součinnost včetně včasného předávání informací nezbytných pro práci OS,
- d) odvádět na OS pravidelně měsíčně 40 % z vybraných členských příspěvků; to neplatí pro část z vybraných členských příspěvků stanovených dle čl. 16 odst. 3 písm. d) Stanov převyšující částku ve výši 250 Kč,

ZO působící u zaměstnavatele s převažující činností mimo odvětví označená kódy klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE) 231, 2341 a 2342, na kterou se současně nevztahuje kolektivní smlouva vyššího stupně (dále jen „KSVS“), může KV na základě požadavku příslušné ZO, se současným předložením hospodaření a rozpočtu ZO a ekonomického zdůvodnění požadavku, snížit odvod z vybraných členských příspěvků až na 20 %.

Odvod členských příspěvků je člen povinen provést nejpozději do 15. dne od termínu uvedeného v čl. 9 odst. 5. Na základě písemné žádosti ZO může v odůvodněných případech povolit KV výjimku ze lhůty pro odvod členských příspěvků na OS a ve výjimečných případech též může placení odvodů na OS odložit, snížit či prominout,

- e) informovat OS o datu konání členských schůzí (konferencí), jakož i o volebním období /čl. 16 odst. 1 a čl. 32/,
- f) ke dni vzniku ZO předat OS seznam individuálních členů včetně případného e-mailového spojení na tyto jednotlivé členy a následně pravidelně, nejméně však 1x ročně, informovat o všech změnách týkajících se členů v ZO a zvláštních členů v ZO.

Článek 15

Orgány základní organizace

1. K naplňování činnosti ZO jsou ustanoveny její orgány.
2. Orgány ZO jsou členská schůze (konference), ZV, popř. závodní důvěrník a revizor, popř. revizní komise (dále jen „revizor“).
3. S přihlédnutím k organizační struktuře zaměstnavatele si mohou ZO ustanovit i jiné orgány (např. dílenské výbory), které za tímto účelem vybaví příslušnými pravomocemi.

Článek 16

Členská schůze (konference)

1. Nejvyšším orgánem ZO je členská schůze (konference), která se koná nejméně 1x ročně. Členskou schůzi (konferenci) svolává příslušný ZV, který též zajistí vyhotovení zápisu z jejího jednání. OS má právo svolat členskou schůzi (konferenci), pokud ji nejpozději do 12 kalendářních měsíců od konání poslední členské schůze (konference) nesvolal příslušný ZV.

2. Konference (tj. jednání delegátů) je možno konat místo členských schůzí tehdy, pokud má ZO více než 100 členů (členů v ZO a zvláštních členů v ZO). U ostatních ZO je možno konat konferenci místo členské schůze jen tehdy, pokud to předem schválí členská schůze nebo je to odsouhlaseno v referendu vyhlášeném ZV.

Klíč stanovující poměr členů a delegátů musí být stanoven tak, aby delegátů zvolených nebo jinak ustanovených na konferenci bylo alespoň 25. Delegáti na konferenci musí být ustanoveni způsobem, který schválí ZV.

3. Členská schůze (konference) zejména:

- a) rozhoduje o zániku ZO s právním nástupnictvím (čl. 20 odst. 2),
- b) rozhoduje tříčtvrtinovou většinou členů usnášeníschopného orgánu o návrhu na zrušení ZO, o majetkovém vypořádání při zániku ZO a o určení likvidátora, kterým se zpravidla určuje předseda ZV, popř. jiný člen ZV,
- c) rozhoduje o vnitřní organizační struktuře ZO, o počtech členů jejích orgánů a o přenášení pravomocí,
- d) rozhoduje o zvýšení členského příspěvku nad výši stanovenou v čl. 9
- e) volí, popřípadě stanoví způsob voleb do ZV a revizora,
- f) schvaluje volební řád pro volby ve své ZO,
- g) rozhoduje o dlouhodobém uvolnění funkcionáře (zaměstnance) pro výkon funkce (práce) v ZO,
- h) schvaluje žádost o půjčku nebo dotaci ZO,
- i) schvaluje zprávu o činnosti, zprávu o hospodaření a rozpočet ZO,
- j) dává souhlas k ustavení sdružení podle čl. 19 a ke stanovení rozsahu jeho pravomocí.

4. Členská schůze (konference) si může vyhradit v rámci své působnosti rozhodování i o kterékoliv jiné další otázce v činnosti ZO.

Článek 17

Závodní výbor

1. ZV je statutárním orgánem ZO a zabezpečuje její činnost v období mezi konáním členských schůzí (konferencí). ZV zasedá zpravidla nejméně 1 x za tři měsíce a ze svého zasedání pořizuje zápis. Za ZO podepisuje buď předseda ZV samostatně nebo místopředseda společně s dalším členem ZV. K podpisu se obvykle připojí razítko ZO.
2. ZV dále zejména:
 - a) zastupuje kolektiv zaměstnanců ve všech otázkách, které se jich hromadně týkají, a příslušné členy v ZO při ochraně jejich individuálních práv. Přitom uplatňuje vůči zaměstnavateli právo na informace, právo projednávání, spolurozhodování, rozhodování kontroly v rámci platné právní úpravy, případně závazků z kolektivních smluv,
 - b) uzavírá jménem ZO se zaměstnavatelem podnikovou kolektivní smlouvu, popř. jiné dohody. Kontroluje jejich plnění a z jejich případného porušování vyvozuje příslušné závěry,

- c) organizuje akce na podporu požadavků zaměstnanců včetně případné stávky. Pravidla stávkového boje jakož i podmínky hmotného zabezpečení členů OS ve stávce upravují příslušné směrnice,
 - d) poskytuje členům OS, popřípadě jejich rodinným příslušníkům služby, a plnění dle směrnice pro poskytování sociální podpory,
 - e) vyjadřuje se k žádosti člena o poskytnutí právní pomoci zastoupením v řízení před soudem a k žádosti o plnění z podpůrného fondu OS,
 - f) volí delegáta na Sjezd a zástupce do SZZO,
 - g) navrhuje kandidáta na předsedu OS, člena KV a RK,
 - h) vyhlašuje referendum,
 - i) rozhoduje o změně schváleného rozpočtu, a to nejvýše do 10 % na straně příjmové i výdajové,
 - j) rozhoduje o odměně uvolněných i neuvolněných funkcionářů ZO,
 - k) je oprávněn pověřit některého člena ZV výkonem funkce předsedy ZV do nové volby, pokud předseda ZV zvolený jinak, než ZV přestane tuto funkci vykonávat,
3. ZV je složen nejméně ze tří členů příslušné ZO. V ZO, které mají méně než 20 členů, lze namísto ZV zvolit závodního důvěrníka. V takovém případě organizuje činnost ZO závodní důvěrník a postavení ZV má členská schůze.
 4. Práci ZV organizuje a řídí jeho předseda, který je volen členy ZV. Členská schůze (konference) může rozhodnout o volbě předsedy ZV jiným způsobem. Předseda ZV jedná navenek za svou ZO samostatně, pokud není usnesením ZV stanoveno jinak. Nesouhlasí-li předseda ZV s rozhodnutím ZV, má právo pozastavit výkon takového rozhodnutí na dobu nezbytně nutnou, maximálně však na 21 dní. V této lhůtě může být rozhodnutí ZV zrušeno rozhodnutím členské schůze (konference). Právo pozastavení výkonu rozhodnutí ZV se však netýká volby a odvolání z funkce předsedy ZV.
 5. V případě uplynutí volebního období do zvolení nového ZV má stávající ZV všechna práva a povinnosti, avšak nejdéle do konce čtvrtého kalendářního měsíce po uplynutí volebního období.

Článek 18

Revizor

1. V každé ZO se volí revizor. Místo revizora může ZO zvolit vícečlennou revizní komisi. Funkce revizora je neslučitelná s funkcí člena ZV (závodního důvěrníka).
2. Revizor kontroluje hospodaření ZO a také plnění usnesení členské schůze (konference). Za svou činnost odpovídá členské schůzi (konferenci).
3. Revizor zejména:
 - a) zaujímá stanovisko k návrhu rozpočtu ZO na příslušné období, jakož i zprávu o hospodaření ZO a o svém stanovisku informuje ZV a členskou schůzi (konferenci),
 - b) kontroluje hospodaření ZO v návaznosti na schválený rozpočet, správu a využití majetku ZO a dodržování platných obecně závazných norem, směrnic OS jakož i plnění usnesení členské schůze (konference),

- c) kontroluje správné vedení evidence a výkaznictví finančních prostředků a dalšího majetku ZO,
 - d) upozorňuje příslušné orgány ZO na zjištěné nedostatky a předkládá jim stanoviska a návrhy na opatření směřující k jejich odstranění.
4. Revizor má právo účastnit se jednání všech orgánů ZO s hlasem poradním.

Článek 19

Sdružení základních organizací

1. ZO mohou rozhodnout za účelem koordinace své činnosti o ustavení sdružení základních organizací, a to zejména na podnikové úrovni (např. rada předsedů ZO, sdružení předsedů ZO apod.). Příslušné ZO zároveň rozhodují o rozsahu pravomocí a o způsobu financování tohoto sdružení s tím, že založení takového sdružení jako právnické osoby je možné pouze na základě rozhodnutí KV. Sdružení založené rozhodnutím KV vzniká zápisem do spolkového rejstříku. Návrh na zápis podává OS.
2. Bližší pravidla činnosti sdružení určuje statut, jehož obsah musí být schválen všemi příslušnými ZO a OS. Pokud statut nestanoví jinak, vztahují se na Sdružení základních organizací ustanovení platná pro ZO.

Článek 20

Zánik základní organizace

1. ZO může zaniknout s právním nástupnictvím nebo bez tohoto nástupnictví.
2. Za zánik ZO s právním nástupnictvím se považuje:
 - a) rozdělení ZO na dvě nebo více ZO. V takovém případě přecházejí práva a povinnosti zaniklé ZO na nově vzniklé, a to v poměru k počtu členů, kteří ze zaniklé ZO přecházejí ke dni jejího zániku do ZO nově vzniklých,
 - b) splynutí ZO s jinou (jinými) ZO. V takovém případě zanikají práva a povinnosti všech dosavadních ZO a přecházejí na nově vzniklou ZO,
 - c) sloučení ZO s jinou ZO. V takovém případě zaniká původní ZO a její práva a povinnosti přecházejí do ZO, se kterou se zaniklá ZO slučuje.

ZO zaniká v případech uvedených pod písm. a) až c) výmazem ze spolkového rejstříku. Návrh na výmaz ze spolkového rejstříku podává OS na základě písemného usnesení členské schůze (konference) o rozdělení, splynutí anebo sloučení. Toto usnesení je povinna zanikající ZO zaslat bezodkladně na OS. OS podává také návrh na vznik či změnu ZO v souvislosti s rozdělením, splynutím nebo sloučením ZO.

3. Za zánik ZO bez právního nástupnictví se považuje zrušení ZO bez toho, že by práva a povinnosti přešly nebo byly převedeny na jinou ZO.

Důvody pro zrušení ZO jsou:

- a) usnesení členské schůze (konference) o ukončení činnosti ZO,
- b) vyloučení ZO za hrubé porušení Stanov OS. Za takové porušení se považuje např. neplnění povinností odvodů OS podle čl. 14 písm. d) po dobu alespoň tři měsíců po sobě následujících nebo opakované neplnění této povinnosti za kratší období. O vyloučení rozhoduje KV, který může před rozhodnutím o vyloučení rovněž rozhodnout o pozastavení poskytovaných služeb příslušné ZO,

- c) pokles členské základny ZO pod tři členy (tj. členy OS v ZO a zvláštní členy v ZO).

O zrušení ZO, majetkovém vypořádání a určení likvidátora rozhoduje písemnou formou KV, a to s přihlédnutím k usnesení členské schůze (konference) podle čl. 16 odst. 3 písm. b). Určený likvidátor, zpravidla předseda ZV nebo OS při svém rozhodování vychází z usnesení členské schůze (konference). Povinnosti likvidátora stanoví občanský zákoník. Likvidační zůstatek připadá OS.

4. ZO zaniká výmazem ze spolkového rejstříku. Návrh na výmaz ZO podává OS.

III.

Odborový svaz

Článek 21

Orgány odborového svazu

Orgány OS jsou Sjezd OS, SZZO, KV, předseda OS, místopředseda OS a Revizní komise OS (dále jen „RK“).

Článek 22

Sjezd odborového svazu

1. Nejvyšším orgánem OS je Sjezd OS, který se řádně koná jednou za šest let. Sjezd OS je svoláván SZZO, které může v případě nutnosti svolat i mimořádný Sjezd OS, pokud o to požádají alespoň dvě třetiny usnášeníschopného orgánu.
2. Sjezd OS zejména:
 - a) projednává a schvaluje Stanovy OS, Program OS, zprávu o plnění programu OS a zprávu RK za uplynulé období,
 - b) volí předsedu OS (zvolení je předpokladem pro sjednání pracovní smlouvy), stanoví počet členů KV s přihlédnutím k počtu členů OS v jednotlivých odvětvích a volí členy tohoto orgánu a volí členy RK,
 - c) schvaluje směrnice pro hospodaření OS, směrnice pro hospodaření ZO, směrnici pro poskytování sociální podpory, směrnici pro poskytování právní pomoci a směrnici pro tvorbu stávkového fondu OS a stávkové pohotovosti, případně další směrnice OS,
 - d) rozhoduje o zániku OS nebo o jeho fúzi s jiným odborovým sdružením, včetně majetkového vypořádání /čl. 5 /, a to tříčtvrtinovou většinou členů usnášeníschopného orgánu.
3. Návrh programu Sjezdu OS jakož i klíč k účasti delegátů na Sjezdu OS stanoví SZZO. Každý kolektivní člen OS má právo být zastoupen na jednání Sjezdu OS alespoň jedním delegátem.

Článek 23

Shromáždění zástupců základních organizací

1. SZZO je nejvyšším orgánem OS v období mezi konáním Sjezdů OS. SZZO se koná minimálně jedenkrát ročně s výjimkou roku konání Sjezdu OS.

2. Každý kolektivní člen OS má právo být zastoupen na jednání SZZO alespoň jedním zástupcem. Kolektivní členové s počtem členů nad 200 mají právo být zastoupeni dalším zástupcem na každých dalších započatých 200 členů (součet členů v ZO a zvláštních členů v ZO). Rozhodným datem pro určení počtu delegátů dle předcházející věty jsou údaje schválené KV k 31. 12. roku předcházejícího konání SZZO.
3. SZZO rozhoduje o členství OS v jiných odborových sdruženích, projednává a schvaluje činnost OS za uplynulé období, schvaluje rozpočet OS na příslušný kalendářní rok, zprávu o hospodaření OS za uplynulý kalendářní rok, pravidla jednání SZZO, případně další důležité otázky.
4. SZZO může provést v případě nutnosti nezbytné úpravy Stanov OS, Programu OS, směrnic OS, počtu členů KV, jakož i provést doplňovací volby do všech orgánů OS v případě, že v průběhu funkčního (volebního) období dojde k uvolnění těchto funkcí.
5. SZZO může rovněž v souvislosti s projednáváním rozpočtu na příslušný kalendářní rok rozhodnout o jednorázovém členském příspěvku.

Článek 24

Koordinační výbor

1. KV je výkonným orgánem pro realizaci usnesení Sjezdu OS a usnesení SZZO. KV řídí práci OS v období mezi konáními SZZO. Za svou práci odpovídá Sjezdu OS a SZZO.
2. KV dále zejména:
 - a) volí ze svých řad místopředsedu OS
 - b) projednává zásadní otázky činnosti OS, pokud není tato pravomoc Stanovami OS dána SZZO nebo pokud si SZZO rozhodování v těchto otázkách nevyhradí,
 - c) rozhoduje podle Směrnice pro poskytování právní pomoci OS o poskytnutí právní pomoci členům OS zastoupením v řízení před soudem a dále pak o poskytnutí plnění podle směrnic OS,
 - d) rozhoduje o zařazení ZO do jednotlivých odvětví,
 - e) koordinuje a zabezpečuje činnost kolektivních členů a jednotlivých odvětví, zajišťuje přípravu jednání Sjezdu OS a SZZO,
 - f) stanoví klíč k účasti členů OS mimo ZO na Sjezdu OS a SZZO,
 - g) organizuje aktivity, ustavuje pracovní skupiny nebo odborné komise pro řešení odborných, profesních nebo odvětvových záležitostí,
 - h) rozhoduje o počtech a struktuře zaměstnanců aparátu OS a projednává návrhy personálních změn na funkce v orgánech OS. Tím však nejsou dotčena práva Sjezdu OS a SZZO ve stanovených personálních otázkách,
 - i) může pověřit jinou osobu jednáním za OS navenek v případech, kdy předseda OS ani místopředseda OS nemohou svou funkci vykonávat,
 - j) rozhoduje o odměňování předsedy OS.
3. KV může pověřit statutární orgán OS výkonem některých svých pravomocí a může též přijímat rozhodnutí formou per rollam.

4. Člen KV, který není současně delegátem nebo zástupcem, má právo se zúčastnit Sjezdu OS a SZZO s hlasem poradním.

Článek 25

Předseda a místopředseda

1. Předseda OS je statutárním orgánem OS, má práva delegáta Sjezdu OS, je členem SZZO a KV, jehož práci organizuje a řídí. Předseda OS řídí a koordinuje práci místopředsedy OS a aparátu OS. Předseda OS může pověřit jednáním za OS navenek též jinou osobu. Předseda OS odpovídá za svou práci Sjezdu OS a o výsledcích své činnosti informuje SZZO a KV.
2. Místopředseda OS je statutárním orgánem OS, má práva delegáta Sjezdu OS, je členem SZZO a KV. Místopředseda OS je podřízen předsedovi OS a za svou práci odpovídá KV.
3. Předseda jedná za odborový svaz samostatně. Místopředseda jedná za odborový svaz samostatně, vyjma právních jednání týkajících se závazkových vztahů, jejichž plnění převyšuje 100.000,- Kč, přičemž v těchto věcech je místopředseda oprávněn za odborový svaz jednat jen společně s předsedou.

Článek 26

Revizní komise odborového svazu

1. RK kontroluje hospodaření OS. Za svou činnost odpovídá Sjezdu OS a o výsledcích své činnosti informuje KV a SZZO.
2. Počet členů RK stanoví Sjezd OS, popř. SZZO a členství v ní je neslučitelné s výkonem funkce člena KV či s pracovním poměrem k OS.
3. RK zejména:
 - a) projednává návrh rozpočtu OS na příslušné období, jakož i zprávu o hospodaření OS a o svém stanovisku informuje KV, SZZO, popř. Sjezd OS,
 - b) kontroluje hospodaření OS v návaznosti na schválený rozpočet, správu a využití majetku OS a dodržování platných obecně závazných norem a směrnic OS,
 - c) podílí se na kontrole využívání prostředků svěřených OS státem,
 - d) kontroluje správné vedení evidence a výkaznictví finančních prostředků a dalšího majetku OS,
 - e) upozorňuje příslušné orgány OS na zjištěné nedostatky a předkládá jim stanoviska a návrhy na opatření směřující k jejich odstranění,
 - f) na základě usnesení KV uskutečňuje kontrolu hospodaření v ZO.
4. V čele RK stojí její předseda, který je volen členy této komise. Předseda RK, popř. jiný pověřený zástupce RK má právo účastnit se jednání všech orgánů OS s hlasem poradním.

Principy činnosti odborového svazu

Článek 27

Závazná pravidla

1. OS, ZO a všechny jejich orgány se řídí ve své činnosti kromě platných právních předpisů též Stanovami OS, Programem OS, dalšími platnými směrnici OS a usneseními příslušných orgánů OS.
2. Orgány OS jsou povinny zabezpečovat účast širokého aktivu členů na přípravě závažných vnitrosvazových dokumentů a potřebnou informovanost o své činnosti.

Článek 28

Usnášeníschopnost orgánů a platnost jejich rozhodnutí

1. Orgány OS i ZO jsou usnášeníschopné za přítomnosti nadpoloviční většiny svých členů s hlasovacím právem /čl. 7. odst. 2 písm. b) a odst. 3 písm. d)/.
2. Usnesení orgánů OS i ZO jsou platná, jsou-li schválena nadpoloviční většinou přítomných členů usnášeníschopného orgánu, pokud Stanovy OS neurčují jinak /čl. 16 odst. 3 písm. b), čl. 22 odst. 1 a odst. 2 písm. d), čl. 28 odst. 3/.
3. Při rozhodování o zásadních záležitostech na úrovni OS, které se týkají výhradně jednotlivých odvětví (např. předkládání návrhů kandidátů k volbě členů KV za příslušné odvětví jakož i v jiných případech, pokud tak stanoví příslušný orgán OS, se usnesení přijímá pouze těmi členy orgánu, kteří zastupují příslušná odvětví.

Článek 29

Způsob voleb

1. Pokud volební řád pro volby do příslušného orgánu nestanoví jinak, lze volit funkcionáře, delegáty a zástupce veřejným hlasováním.
2. Zvoleni jsou kandidáti, kteří obdrželi nadpoloviční většinu hlasů usnášeníschopného orgánu. Volební řád může stanovit, že zvoleni jsou kandidáti v pořadí podle počtu obdržených hlasů usnášeníschopného orgánu do celkového počtu členů voleného orgánu. Pokud je na tutéž funkci nebo do téhož orgánu takto zvoleno více kandidátů, rozhoduje vyšší počet obdržených hlasů. Při rovnosti hlasů se volby opakují s kandidáty, kteří obdrželi nejvyšší počet hlasů.
3. Bližší podmínky voleb, avšak v souladu s odstavci 1. a 2. mohou stanovit volební řády.
4. Pokud není ve volebním řádu ZO stanoveno jinak, je volební období v příslušné ZO šestileté a ZV tříleté.

Článek 30

Doplňování orgánů

Na uvolněné funkce v orgánech OS i ZO lze v průběhu funkčního období volit veřejným hlasováním nebo v souladu s volebními řády kooptovat již zvolené náhradníky, pokud nestanoví volební řád pro volby do příslušného orgánu jinak /čl. 29 odst. 3/.

Článek 31

Odvolání z funkce a vzdání se funkce

1. Pro odvolání z funkce v průběhu volebního období platí přiměřeně čl. 28 a 29 s tím, že o odvolání rozhoduje orgán, který do funkce volil. Pokud členská schůze (konference) zruší podle čl. 17 odst. 4 rozhodnutí ZV, může být až do skončení volebního období odvolán předseda ZV pouze členskou schůzí (konferencí).
2. Vzdání se funkce v průběhu volebního období je možné provést pouze písemně s tím, že toto sdělení bude doručeno orgánu, jehož je funkcionář členem. Výkon funkce na základě takového sdělení končí dnem doručení nebo pozdějším dnem uvedeným v oznámení.

Článek 32

Nové volby

1. Nové volby se konají zpravidla 14 dní před uplynutím volebního období.
2. Pokud ZO nezajistí nové volby podle odstavce 1 anebo doplnění orgánů podle čl. 30 ve lhůtě 4 týdnů po uvolnění funkce (funkcí), má OS právo zorganizovat provedení voleb.

Článek 33

Referendum

1. Referendum se může konat místo členské schůze nebo konference, a to na základě rozhodnutí ZV.
2. Referenda jsou oprávněni se zúčastnit všichni členové ZO s hlasovacím právem /čl. 7 odst. 2 písm. b) a odst. 3 písm. d)/.
3. Pro platnost rozhodnutí referendem se použijí přiměřeně ustanovení čl. 28 odst. 1 a 2.

IV.

Zásady hospodaření

Článek 34

Samostatnost hospodaření odborového svazu a jeho kolektivních členů

1. OS i jeho kolektivní členové jsou samostatnými právníckými osobami, samostatně hospodaří s finančními prostředky a s ostatním majetkem, neodpovídají vzájemně za své závazky /čl. 2 odst. 2 a čl. 15 odst. 2/.

2. OS se při hospodaření řídí platnými právními předpisy, Stanovami OS, Směrnicemi pro hospodaření OS dalšími směrnicemi OS.
3. ZO mají před převodem svého nemovitého majetku na jiný subjekt nabídkovou povinnost vůči OS (v případě prodeje nemovitosti má tak OS předkupní právo). V ostatních záležitostech se při hospodaření řídí platnými právními předpisy, Stanovami OS, Směrnicí pro hospodaření ZO OS a dalšími směrnicemi OS-usneseními příslušných orgánů OS.
4. Vnitrosvazová pravidla ve smyslu odstavce 2 a 3 tvoří součást Stanov OS a schvaluje je, popř. provádí nezbytné úpravy, Sjezd OS, popř. SZZO /čl. 22 odst. 2 písm. c) a čl. 23 odst. 4)/.

V.

Přechodná a závěrečná ustanovení

Článek 35

Přechodná ustanovení

Za ZO podle těchto Stanov OS se považují i ZO vzniklé podle Stanov OS platných do účinnosti těchto Stanov OS.

Článek 36

Zrušovací ustanovení

Účinností těchto Stanov se ruší se Stanovy OS schválené XXVI. SZZO konaným ve dnech 23. a 24.6. 2021.

Článek 37

Účinnost

Tyto Stanovy OS nabývají účinnosti 10.4.2025.